Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

33 576 Natuurbeleid

Nr. 85 **BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 4 juli 2016

Naar aanleiding van de begrotingsbehandeling van Economische Zaken, onderdeel Landbouw en Natuur, d.d. 3 dec 2015 (Handelingen II 2015/16, nr. 33, items 4, 8 en 35) en het Algemeen Overleg EHS/Natuurbeleid, d.d. 23 maart 2016 (Kamerstukken 30 825 en 33 576, nr. 215), heeft u Kamer vragen gesteld over de cijferbeelden in de rapportage Groot Project Ecologische hoofdstructuur (GPE) en de provinciale Voortgangsrapportage Natuur (VRN), waarin informatie over het Natuur Netwerk Nederland (NNN) is opgenomen. Aan de hand van de bevindingen van de rapporteurs over Groot Project EHS (de leden Ziengs en Van Veldhoven) heeft u mij gevraagd om duidelijkheid te verstrekken over de definities die provincies hanteren bij de cijfers over de realisatie van respectievelijk verwerving, inrichting en beheer. Ik heb uw Kamer toegezegd met de provincies in overleg te gaan om te komen tot een eenduidige systematiek en definities voor het bepalen van de hectares Natuurnetwerk en de uitkomsten daarvan op te nemen in een overzichtskaart (Kamerstuk 33 576, nr. 58).

In vervolg op mijn eerdere brief over afspraken die ik met de provincies heb gemaakt over de monitoring van natuurinformatie (Kamerstuk 33 576, nr. 63, d.d. 22 maart 2016) en mijn brief bij de aanbieding van de eerste provinciale Voortgangsrapportage Natuur (VRN), (Kamerstuk 33 576, nr. 58, d.d. 18 december 2015) zal ik in onderhavige brief ingaan op de vermeende verschillen tussen de voortgangsinformatie in de rapportage Groot Project Ecologische Hoofdstructuur (GPE) en de provinciale voortgangsinformatie over het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Ook zal ik aangeven welke aanvullende afspraken ik met de provincies heb gemaakt over de voortgangsinformatie met betrekking tot het Natuur Netwerk Nederland.

Natuurnetwerk Nederland

In het Bestuursakkoord Natuur en het Natuurpact is afgesproken de ambitie zoals die was geformuleerd bij de Ecologische Hoofdstructuur

kst-33576-85
ISSN 0921 - 7371
’s-Gravenhage 2016

(EHS) aan te passen naar een door de provincies in te vullen «Natuurnetwerk Nederland» dat maximaal bijdraagt aan het behoud en de ontwikkeling van internationale natuurwaarden. Daarbij gaat het om een robuust netwerk van natuur, gericht op meer kwaliteit, grotere natuurgebieden en het realiseren van natuurlijke verbindingen zowel tussen de natuurgebieden als tussen de natuurgebieden en hun omgeving. De provincies zijn hiervoor verantwoordelijk en elke provincie geeft op eigen wijze invulling aan deze opgave, uiteraard in overleg met hun maatschappelijke partners en rekening houdend met de eigen provinciale opgave en gebiedsgerichte aanpak. Provincies maken dus hun eigen keuzes, binnen de afspraken die gemaakt zijn in het Natuurpact. Zo heeft een aantal provincies de begrensde gebieden die behoren tot het Natuurnetwerk Nederland verkleind tot het areaal met een internationale opgave, terwijl andere provincies een grotere opgave willen realiseren dan alleen het areaal met een internationale opgave (deels met eigen of aanvullende financiering). Ook zijn er provincies die met de gebiedspartners afspraken hebben gemaakt om hectares die minder van belang zijn voor de internationale natuurafspraken, maar die wel van belang zijn voor de samenhang van het Natuurnetwerk Nederland, te realiseren met behulp van andere financieringsbronnen.

Het resultaat is dat de huidige totale begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland in oppervlakte kleiner is dan de kwantitatieve ambitie van de oorspronkelijke Ecologische Hoofdstructuur, maar groter dan de «herijkte EHS» uit het Bestuursakkoord Natuur. Dit proces om te komen tot een provinciaal vastgesteld Natuurnetwerk Nederland, heeft enkele jaren geduurd. Provincies geven aan dat de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland per 1 januari 2016 is gestabiliseerd. De gestabiliseerde begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland kan alleen nog beperkt wijzigen volgens de bepalingen in het Besluit Algemene Regels Ruimtelijke Ordening (BARRO) of het Besluit Kwaliteit Leefomgeving (BKL) onder de Omgevingswet. De provincies regelen op basis van die beide besluiten in hun provinciale verordeningen dat het begrensde Natuurnetwerk Nederland mag wijzigen als de kwaliteit minimaal gelijk blijft en de totale oppervlakte niet kleiner mag worden.

Provinciale voortgangsrapportage natuur

Als gevolg van de afspraken in het Bestuursakkoord Natuur en het Natuurpact stellen de provincies een jaarlijkse Voortgangsrapportage Natuur op. Met deze voortgangsrapportage informeren de provincies het Rijk over de voortgang van de afspraken uit het Natuurpact. Deze voortgangsrapportage maakt onderdeel uit van een bredere set van informatie, waar ook de monitoring van de (verplichte) EU-rapportages en de driejaarlijkse evaluatie van Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) onderdeel van uitmaken. Een belangrijk onderdeel van deze rapportage is de voortgangsinformatie met betrekking tot het Natuurnetwerk Nederland.

Omdat de totale begrenzing van het Natuurnetwerkwerk Nederland bekend is, heb ik met de provincies de volgende afspraken gemaakt met betrekking tot de voortgangsinformatie over het Natuurnetwerk Nederland.

De provincies zullen bij de eerstvolgende Voortgangsrapportage Natuur, dat wil zeggen in het najaar van 2016, aangeven wat de omvang van het begrensde Natuurnetwerk Nederland is en wat hiervan is gerealiseerd. Daarbij zal specifiek worden aangegeven hoeveel van de in het Natuurpact overeengekomen ambitie van 80.000 ha nieuwe natuur is gerealiseerd. In onderstaande tabel 1 is ter illustratie weergegeven hoe de

informatie daarover kan worden gepresenteerd. De voortgangsinformatie zal door provincies worden weergegeven op een kaartbeeld.

Tabel 1, Natuurnetwerk Nederland[1]

		Oppervlak (ha)
1	Begrenzing van het NNN per 1/1/2016	
2	Gerealiseerde / bestaande natuur per 1/1/2011	
3	Gerealiseerde natuur in de periode 2011–2015 (op basis van het Bestuursakkoord Natuur en het Natuurpact)	
4	De gerealiseerd/bestaande natuur per 1/1/2016 (=2+3)	
5	Het oppervlak NNN nog te realiseren per 1/1/2016 (=1–4)	
6	Waarvan nog te realiseren van de overeengekomen ambitie bij het Natuurpact (=80.000 ha – gerealiseerd in 2011–2015 (3)	
7	Resterende taakstelling; door provincies te realiseren met andere financieringsbronnen (5–6)	

[1] Nader te specificeren naar verwerving, inrichting en beheer.

Definities

De provincies hebben in het kader van de Voortgangsrapportage Natuur de verschillende definities aangescherpt om een eenduidig beeld te krijgen van de omvang en de realisatie van het Natuurnetwerk Nederland. Daarbij zijn enkele verbeterde definities gekozen ten opzichte van de vaak meer financieel georiënteerde definities bij de voortgangsinformatie Groot Project EHS. Deze verschillen in definities verklaren voor een belangrijk deel de verschillende cijferbeelden in de voortgangsinformatie tussen Voortgangsrapportage Natuur en de rapportage Groot Project EHS. Met name op volgende onderdelen wijken de definities bij het Natuurnetwerk Nederland af van de definities bij Groot Project EHS waar de nulmeting op kaart (NOK) aan ten grondslag ligt.

1. De gerealiseerde natuur is in het Natuurnetwerk Nederland de bestaande natuur die onderdeel uitmaakt van de beheerkaart uit het provinciale natuurbeheerplan. Dit is een verbetering ten opzichte van eerdere Groot Project EHS-rapportages waarbij wordt uitgegaan van het in 1990 vastgestelde oppervlak van de bestaande natuur binnen de destijds begrensde EHS.
2. De gerealiseerde grondverwerving betreft in het Natuurnetwerk Nederland grond die in het bezit is bij een eindbeheerder. Dit wijkt af van de eerdere Groot Project EHS-rapportages, waarbij de nog niet aan een eindbeheerder overgedragen gronden binnen de begrensde gebieden wel werden gerapporteerd als gerealiseerde grondverwerving.
3. Bij de presentatie van het oppervlak beheerde natuur wordt bij het Natuurnetwerk Nederland nader gespecificeerd welk deel hiervan wordt beheerd met subsidie. Bij de rapportage Groot Project EHS wordt geen expliciete specificatie van gesubsidieerd beheer opgemaakt.

Vervolg

De provincies hebben in de eerste Voortgangsrapportage Natuur inzicht gegeven in de realisatie met betrekking tot de ontwikkelopgave van nieuwe natuur (80.000 ha). In de eerstvolgende Voortgangsrapportage Natuur (VRN) dat in het najaar 2016 zal verschijnen, zal dit door provincies

worden aangevuld met informatie over de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland, de totale realisatie van het Natuurnetwerk Nederland en de restantopgave die daar uit volgt voor Natuurnetwerk Nederland. Op basis van deze informatie en de voornoemde wijzigingen in de definities kunnen de verschillen in gerealiseerde hectares tussen de voormalige Ecologische hoofdstructuur en het Natuurnetwerk Nederland ook in kwantitatieve termen worden verklaard. In aanvulling op de eerstvolgende provinciale rapportage natuur zal ik uw Kamer daarover nader informeren.

Bij de aanbieding van de eerste provinciale Voortgangsrapportage Natuur (Kamerstuk 33 576, nr. 58, d.d. 18 december 2015) heb ik uw Kamer nader geïnformeerd over de monitoringssytematiek en set van verschillende natuurrapportages (Europees verplichte rapportages, driejaarlijkse Evaluatie Natuurpact, vierjaarlijkse Natuurverkenningen en de tweejaarlijkse Balans voor de leefomgeving). Met de aanvullende afspraken over de jaarlijkse Voortgangsrapportage Natuur ben ik van mening dat deze rapportages gezamenlijk zorgen voor een adequaat beeld van de voortgang van de uitvoering van het natuurbeleid, passend binnen de gedecentraliseerde bevoegdheden van het natuurbeleid.

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
M.H.P. van Dam